

T O L D A L É K,

A' MAGYAR KURIR'

16-dik Darabjához.

nem engednek, a' dolog alig ha ütközetre nem kerül. A' Rumelióták kiknek 3000 fegyveres emberei vagynak. Grivas Teodórt Mainába küldötték, hogy azt is vonnák a' magok részére. Ugyan ez a' rész Bonizza várát is kezére akarta keríteni, de tsalárdságának, mellyet a' dolog véghez vitelére vett elő, reá nézve nem vólt kívánt következése. A' Rumelióták vezérei Colletti és Maurocordato. A' Pártosok kívánsága. 1-ör A' Status szolgálatjában lévő Joniaiaknak Görög Országból való ki hajtása. 2-ör Gróf Capodistriás Augustinnak, kit a' mult esztendő Dec. 20-kán Argosban tartott Nemzeti gyűlés, Görög Ország Praesidensévé nevezett, el botsátása. A' kormányszék hűsége mellett állhatatos Fél Kép viselői Naupliában minden nap tartanak ülést. Ezek három tagból álló Biztosságot neveztek ki, melly Görög Országnak új Constitutio felől készítene olyan planumokat, mellyek által a' háborgók ha lehetne fegyver nélkül tsendesítettvén le, a' rend és engedelmességre viszza térnének.

M a g y a r O r s z á g.

Budai hivatalos tudósítások szerint ezen hónap 14-keig Magyar Or-

szág 92 Törvényhatóságainak, 4708 Helyein pusztított a' Cholera. Ezekben megbetegedtek 514,567-ten; kigyógyultak; 280,576-tan, meghaltak 225,096-tan, és 10,895-ten még betegek. A' járvány nyavalya 60 Törvényhatóságokban 's ezeknek 3040 Helyein már egészen megszűnt.

Csornáról. Sopron Vármegyéből. — Februáriusnak 12-dikét, mint ditsőségesen 's kegyesen Uralkodó I-ső Ferentz Felséges Királyunk születésének 64-dik esztendejére sok tántoríthatatlan hűségű jobbágyokat háládatosan emlékeztető napot, Mező Városunk is fényesen innepelte. Minekutána t. i. Felséges Urunk születése napját megelőző Vasárnapon helybeli Plebánus 's Vice Esperest Barbély György Úr halgatóit a' következő Febr. 12-dik napjára figyelmetessé tette, 's Ó Felsége Kegyes Királyunk 's Hazánk jóltévő Attya eránt való háládatosságra 's hűségre buzdította, 's ezen emlékezetes napon a' Szent Egyházban leendő számos és inepes megjelenésre fel szóllította volna: Febr. 12-dike reggelén korán, hat nagy mozsár ágyúkból tett erős lövések által emlékeztetett újra az egész Város az örvedetes nap jelességére. Három fertály-

kor tízre minden harangok zúgásával a' Templomba menetelre jel adatván, a' nép innepi öltözetben a' Szent Egyházban tartandó áhíthatosságra fel sereglett, holott említett Fő Tiszt. V. Esperest Úr, először is fényes Egyházi Szertartással, tellyes musikai kar zenegése közben mutatta be a' Mindenhatónak a' Sz. Mise áldozatot a' sok millió jobbágyokat folyvást boldogító Felső Uralkodónak hosszú és boldog életéért. A' Sz. Mise alatt, bent a' Sz. Egyházban, a' táborig hídveréshez tartozó szekeres seregnek egy csapatja. Hadnagy Gamauf Fridrik Úr alatt tette tisztelkedését. A' Sz. Mise alatt 's annak végével a' moszarak' durrogásai nevelték az innepi diszt. A' Sz. Mise után említett V. Esperest Úr velős és az örvendetes naphoz alkalmaztatott praedikációt mondott, melyben az Uralkodó Felsőnek Hazánkra 's minden jobbágyokra árasztott sok jó téteményeit szivre hatólag elő adta, 's halgatóit a' Felső eránt való hűségben, 's háládatosságban erőssítette. Az ifjúság nevelésében 's tanításában nagy haszonnal 's elő menetellel fáradozó Csonnai Praemonstratensis Sz. Szerzetnek több érdemes tagjai hasonló Sz. Mise áldozatot tettek külön külön, a' Haza Attyának hosszú 's boldog életéért. Ezt követte az itt lévő Praemonstratensis Sz. Szerzet' Klastromában tartott fényes 's gazdag ebéd, mely közben Ő Felsőnek 's az Austriai Ház minden Tagjainak hosszú életéért igazi háládatosságot buzgó indulattal számos poharak ürítették. A' feljebb említett, szekeres seregnek Tisztje 's Al. Tisztjei a' Praemonstratensis Sz. Szerzet Klastromában gazdag ebéddel fogadtattak, a' köz legények pedig fejenként délben is estve is, a' Szerzet pintzéből egy-egy itze bort nyertek. Így az

egész nap a' népnek buzgó könyörgései 's örvendezései között tölt el.

Verzetzen Febr. 13-kán. Elközelítvén az az idő, mellyen felső Fejedelmünk I-ső Ferentz Császár és Királyunk dicső születése napján Új alkalmunk lehet eránta viseltető mély tiszteletünknek 's határtalan szeretetünknek hódoló jeleit, sok időkre terjesztendő betses életéért a' Mindenhatóhoz bocsátandó könyörgésekben bebizonyítani; itten, mint tágas Megyójének lakó Várossában Ő Méltósága Fő Tisztelendő Manuilovits Maxim Úr Verscheczai Görög nem Egyesült Iltű Püspök ezen dicső napot olly móddal igyekezék innepelni, — valamint minden esztendőben is, — hogy dicső voltának megfelelne. Ehez képest számos kiválogatott Egyházi Férjfaival ez dicső fel derült napon a' Cathedrális Templomában ájtatosan vivé végbe az Isteni szolgálatot, mellynek közében — minékutána Fő Tisztelendő Daniel Marcellus Úr, Tsanádi Kánonok, és helybeli Plébános a' Római Catholicum Templomban a' nagy éneklő Szent Misét, és Ő Ts. Kir. Felsője hosszú életéért Istenhez bocsátott Imádságát elvégezte volna; a' Szent. Lyturgiát koronázá a' Mindenhatóhoz térden bocsátott Hála és Kérő Imádság azon fő rendelkezéért, hogy dicsően uralkodó I-ső Ferentz Fejedelmünknek születése napját 94-ik élete pályájának korában Isteni kegyelméből igaz Keresztényjeinek szívbéli örömeikre deríteni engedé. Ezen Imádságot követé a' „Te Deum“ Ének, maga a' Fő Pásztoról két nyelven Rátzúl tudniillik és Oláhul énekelve, valamint a' Felső Császár és Királyunkért készült esmeretes öröm Ének „Uram tartsd meg Királyunkat“ hasonlóképpen két nyelven énekelve. Mind

ezeket tetéze a' Szent György' Klastromi Fő Apátur' Fő Tisztelendő Kenyélantz Pál Úrnak Német nyelven az uralkodó Hitű sok Vendégeknek kedvékért, és Rátzúl a' köznépnek értésvégett tartott, és ez napra igen illő beszédje, mellyben ékes mondásával Halgatóit közös szeretetre, és illy nagy és kegyes Fejedelem eránt hűségesnek lenni elegendőleg lelkesíté. Mind ezeknek végremenetelével ezen díszes Ferjsiaknak követésekkel mené a' Fő Pásztor Palotájába, hól valamint Ő maga díszes vendégeitől Ő Felsége élete meg tartásáért Vendégeitől jó üdvözléseket fogada, úgy viszont olyanok ömöltek kellemetes igéiből. De haza menése közben az ügyefogyottaknak szomorú ábrázataikon megkönyörülvén, azokat magához jönni rendelé, kiknek száma a' Százat felül haladá, és így mindeniknek egy-egy tzipó kenyeret, egy font marhahúst, egy itze bort, és pályinkát adadni rendeltetett, valamint azokra is terjede atyai gondja, kik a' két hitű Ispitályokban betegeskedő ágyban feküsznek. — Közös Hála illy emberszeretőnek! — És így meg érkezvén az Ebéd táj, a' Megyés Püspök Úr 70 díszes Vendéget számlált, ekkor először kívánó üdvözlést teve a' Püspök Úr a' nagy Egekhez felségelkedő Tsászári Királyunknak hoszasbb élete pályájáért, mellyet a' levegőnek harsogásával követe a' szívből ömölt a' „Éljen“ Ige. Folytatólag a' meg koronázott ifjú Királyunk V. Ferdinand életének számtalan Esztendőkre kitéjedéséért az Eget hatották az Ohajtások, mellyeket végre követtek a' Felséges Királynénknak, és az egész Ausztriai Felséges Háznak állandó egészségéért való köszöntések, harangoknak szóllása és a' Mozsarak harsogása között.

Tek. Tsentsén Vármegyéből. Látkóc z
Böjt elő hava 10-kén 1852.

Az emberiség' köz-java eránt tett jeles érdemeiért multhatatlan emlékezetű Mélt. Csömöri Gróf Zay Imre Ts. 's Kir. Arany Kúltos Úrnak, ki a' Nagy-Szombat Vidéken fekvő egyik Uradalmanak Butsán nevű Helységében a' múlt gyászos emlékezetű nyáron dühösködött mirigyos nyavalyának áldozatjává lett, az illő végső tisztelet, azon időnek veszélyes környülállásai miatt meg nem adattathván; — ugyan azon utolsó Tisztelet-tétel, mellyet a' Bóldogult, mint jó Hazafi, példás Férj, 's jó Atya, — mint a' Vallás dolgainak Szíves Pártfogója, 's mint valódi Ember-barát, — méltán megérdemlett, tegnapelőtt, úgy mint e' most folyó Hónapnak 8-kán Zay-Ugróczon ment véghez.

Az Elhunytak' hüllt tetemei a' legközelebb múlt Esztendőnek Kis-aszszony havában, a' járvány Epeveszély miatt tsak a' Butsáni közönséges Temetőben tétetvén örök nyugalomra, 's egyedül a' Szíve tartatván fenn, — Ez, a' végső halotti Tisztelet-tételnek Szomorú napjára, Zay-Ugróczra fel-hozattatott, — azon nemes érzésű Szíve tudniillik, melly főképp a' Zay-Ugróczzi terméketlen hegyeknek minden Vallású szegény lakosai közt olly sok 's jeles emlékeit hagyta az emberi szeretettel telyes érzésének. — Ezen szomorú alkalmatossággal az Evangélikusoknak helybéli Templomokban a' nemtsak Zay-Ugrócz' Vidékéről, hanem távolabb helyekről, sőt szomszéd Vármegyéből is nagyszámmal öszve gyült Uraságok, 's más külfömbféle sorsú, rendű 's Vallású temetelen Sokaság előtt, három nyelven Magyarúl t. i. Tótúl és Németül, az Elhunytak' jeles érdemeihez alkalmazta.

tott velős halotti Beszédnek mondattak, 's azon Köz-tiszteletet 's szeretetet, mellyel ezen jó Méltóság eránt mindenek egyaránt viseltettek, nevelték 's öregbítették. — De mit tehet a' pislogó métseske a' ragyogó Napfény' emelésére? Azonban, ha méltóképpen nem magasztalhatjuk is a' Köz-hasznú Nagy Férjfiúnak, mint Nagy hazafi jó Polgárnak kitündöklő tulajdonait, 's érdemeit; a' Köz-tisztelet 's hálaadás, mindazáltal nem engedi halgatásban hagyni nemes érzésű Lelkének azon Szép műveit, mellyek az Emberiség' Köz-javát érdeklik. — Ő volt az az érzékeny Barátja az Emberiségnek, ki a' maga régi, 's Országunkkal egykorú Nemzetségének fényét, 's méltóságát, a' nyájas leereszkedéssel tudván egyesíteni, az emberszerető nemes Szívének tiszta ösztönéből, nem magának hanem egészen tsak a' sínlódó emberi Nemnek élt. — A' száma nélkül való gyámoltalan Árvák 's Özvegyek' élelmén kívül, esztendőnként mind nemes, mind nemtelen születésű sok szegény Ifjakat nemtsak honni Alsó-'s Fő Oskolákban, hanem Külföldön is neveltetett; maga Uradalmaiban a' Köz-nép' pallérozására több hasznos Oskolai intézeteket tett, mellyeknek gyümölteit örömmel látjuk; — az azokban tanuló szegény gyermekeket, kiknek tanulásbéli előmeneteleikre Személyesen is ügyelt, atyáskodó Kegyelmeivel ápolta. — A' szegény adózó népet, úgy mint szeme-fényét, minden Vallásbéli külömség tekintete nélkül pártolta és védte, és ugyan nem tsak a' maga tulajdon Számos alattvalóit, kiknek gyámolítását, tsak Földes-Úri édes kötelességének esmérte; hanem általjában a' Szűkölködőket, kiknek kunyhóikban is anyagi tsendes nyájassággal gyakorta gyönyörködött, — nemtsak a' tavalyi

nyomorúságos időben — nemtsak a' drágaság' és éhség' idejében, hanem szünet nélkül 's egész életében, Önn maga megszűkítésével is segítette 's gyámolította, olyanokra is árasztván Jóltevőségét, kik ő hozzá nem is folyamodtak, — úgy hogy életének azon napjait, mellyekben senkivel sem tehetett jót, elvesztetteknek tartaná. Az emberiség' java mellett annyira buzgó indulatjának olly sok bizonyosságaihoz járul azon dicső 's nemes maga elszánása, mellyel a' múlt esztendei szomorú időszakaszban szenvedő ember-társain maga' nem kémmelésével is megnem szünt könnyíteni, 's a' mellynek maga is áldozatjává lett.

Szív-emelő gyász tünemény volt látni, az Emberiség' illy példás Barátjának utolsó tiszteletére öszvejött sokaságot. — Szívreható volt a' nagy Ember Szívének, Nemzetsége Sírboltjába lett tétettetése' alkalmával látni az utánna bánkódó, 's az elvesztett Atyát szívszakadva kereső Szegénységnek háláadó könnyeit; melly gyász Tüneménynek szomorú helyéről senki sem távozott el a' nélkül, hogy hervadhatatlan érdemkoszorút nem kívánt volna nyújtani az idő előtt elhunyt Nagy Embernek. Áldás az Ő poraira!

Emlékezetes volt ezen gyász Tünemény még azon tekintetből is, hogy az Evangelikusoknak Templomokban, mellyben egyébként az Isteni tisztelet Tót nyelven szokott tartatni, ezen alkalommal Magyar Beszéd is tartatván, itt most először hallottuk zengeni az édes Magyar Nemzeti Nyelvünket. Vajha ezen hazafi példa-adás sok követőkre találna! hogy a' honni Nyelvünkben járatlan belföldiek-is ez által nyelvünkhez édesedjenek, 's így ezen Nyelvünk a' Tót helyében is már valahára fel-éledjen.